

©Borgis

Wspomnienie Pani Profesor Lutosławy Skrzypczak (1925-2022)

Nie żyje prof. dr hab. Lutosława Skrzypczak,
długoletni kierownik Katedry i Zakładu Botaniki
Farmaceutycznej Uniwersytetu Medycznego im.
Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

Z wielkim smutkiem i żalem społeczność naukowa i akademicka Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu przyjęła wiadomość o śmierci Pani prof. zw. dr hab. n. farm. Lutosławy Skrzypczak, wybitnego specjalisty z zakresu fitochemii, chemotaksonomii roślin, roślinnych kultur *in vitro* i działania biologicznego związków naturalnych. Przez całe życie zawodowe związana z Uniwersytetem Medycznym (wcześniej Akademią Medyczną) im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, była wspaniałym dydaktykiem, wielkim przyjacielem młodzieży, wychowawcą wielu pokoleń farmaceutów.

Urodziła się 26 maja 1925 roku w Skórczewie pod Poznaniem. Po ukończeniu szkoły powszechnej rozpoczęła naukę w Gimnazjum i Liceum im. Klaudyny Potockiej w Poznaniu, którą przerwał wybuch II wojny światowej. Po wojnie kontynuowała naukę w Gimnazjum i Liceum im. Dąbrówki w Poznaniu, gdzie otrzymała świadectwo dojrzałości w 1948 roku. W tym samym roku rozpoczęła studia na Wydziale Farmaceutycznym Uniwersytetu Poznańskiego. Dyplom magistra farmacji, wówczas Akademii Medycznej w Poznaniu, uzyskała w 1952 roku. W latach 1952-1979 pracowała w Katedrze Farmakognozji, zaczynając od etatu zastępcy asystenta. Stopień doktora farmacji otrzymała w 1962 roku na podstawie rozprawy pt. „Związki wielofenolowe w ziele nawłoci pospolitej – *Solidago virgaurea* L.” wykonanej pod kierunkiem prof. dr. hab. Bogusława Borkowskiego, kierownika Zakładu Farmakognozji, a stopień doktora habilitowanego w 1969 roku na Wydziale Farmaceutycznym Akademii Medycznej w Krakowie na podstawie dysertacji pt. „Badania nad rozpowszechnieniem związków flawonoidowych w rodzinie Liliaceae”. W Zakładzie Farmakognozji Pani Profesor zajmowała kolejno stanowiska asystenta (1955), adiunkta (1962), docenta (1972-1979).

15 czerwca 1979 roku Pani Profesor objęła kierownictwo Zakładu Botaniki Farmaceutycznej Instytutu Leku AM, przekształconego następnie w Katedrę i Zakład Botaniki Farmaceutycznej, na stanowisku profesora nadzwyczajnego. Tytuł profesora zwyczajnego otrzymała 19 marca 1990 roku. Była specjalistą II stopnia z zakresu technologii środków leczniczych. Pomimo przejścia 1 stycznia 1996 roku na emeryturę, prof. Lutosława Skrzypczak pozostała czynna naukowo, dzieląc się z wychowankami swoją ogromną wiedzą i doświadczeniem.

Tematyka naukowa prof. Lutosławy Skrzypczak to badania z zakresu fitochemii, chemotaksonomii roślin, metabolitów wtórnych roślin leczniczych oraz działania biologicznego związków naturalnych. Szczególnie interesowały ją prace nad wyodrębnianiem z wyciągów roślinnych związków chemicznych, głównie flawonoidów o spodziewanych aktywnościach biologicznych, i ustalaniem ich struktury. Po objęciu Katedry Botaniki Farmaceutycznej profil badań został poszerzony o roślinne kultury *in vitro* – mikrorozmnażanie roślin leczniczych i badanie produkcji metabolitów wtórnych w kulturach tkankowych. Utworzona w Katedrze przez Panią Profesor i dobrze wyposażona pracownia roślinnych kultur *in vitro* pozwoliła Zespołowi na podjęcie w 1979 roku nowatorskich badań z zakresu kultur tkankowych w połączeniu z analizami fitochemicznymi oraz wyodrębnianiem z biomasy i wyjaśnianiem struktury chemicznej metabolitów wtórnych. Zainicjowane

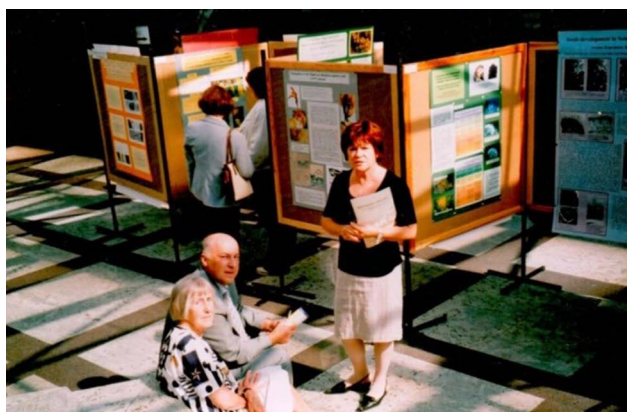
przez Panią Profesor projekty dotyczyły poszukiwania potencjalnych nowych, alternatywnych źródeł związków o działaniu biologicznym, z wykorzystaniem innowacyjnych wówczas technik biotechnologicznych. Prace z zakresu biotechnologii roślin leczniczych obejmowały głównie gatunki obce lub chronione i rzadkie we florze polskiej, a także wybrane gatunki roślin owadożernych. Te badania prowadzono także w aspekcie zachowania gatunków w warunkach *in vitro*, jak również pozyskiwania cennej biomasy do badań fitochemicznych i biologicznych. Opracowane protokoły mikrorozmnażania wybranych roślin leczniczych pozwalają na szybkie mnożenie *in vitro* i uzyskanie jednorodnych genetycznie, wartościowych chemotypów roślin potomnych o optymalnym składzie i zawartości związków czynnych. Tematyka związana z biotechnologią roślin została przez Panią Profesor włączona do wykładów z przedmiotu Botanika farmaceutyczna, jak również do prac magisterskich. W 1989 roku, z Jej inicjatywy, wprowadzono na Wydziale Farmaceutycznym wykłady z nowego przedmiotu – Biotechnologii.

Profesor Lutosława Skrzypczak jest autorką licznych prac opublikowanych w krajowych i renomowanych czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym, jak również 5 monografii w serii wydawniczej Springer Verlag „Biotechnology in Agriculture and Forestry, Medicinal and Aromatic Plants”. Wśród osiągnięć naukowych należy wymienić: 1) wyodrębnienie i wyjaśnienie struktury C-glikozyloflawonów, 2) organizację cyklu badań nad działaniem diuretycznym związków występujących w nawłoci pospolitej (*Solidago virgaurea* L.), których wyniki cytowane są w monografiach EMA i ESCOP, 3) badania nad kulturami *in vitro* gatunków z rodzaju *Gentiana*, *Eustoma*, *Blackstonia* i *Solidago* oraz występującymi w nich metabolitami wtórnymi. Jest autorką prac przeglądowych, licznych referatów, współautorką skryptów dydaktycznych, wykonała kilkadziesiąt recenzji. Była kierownikiem szeregu projektów w ramach badań resortowych oraz kilku grantów KBN. Brała czynny udział w wielu krajowych i zagranicznych konferencjach i kongresach naukowych, a także w licznych zjazdach i sympozjach naukowych. Współpracowała z wieloma ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą. Szczególnie owocne były naukowe kontakty z prof. Jean Chopin z Université de Lyon we Francji i prof. Tomem J. Mabry z University of Texas w Austin (USA).

Pani Profesor przez całe życie zawodowe była związana z uczelnią medyczną w Poznaniu. W latach 1972-1981 dwukrotnie pełniła obowiązki prodziekana, a później dziekana (1978-1981) Wydziału Farmaceutycznego AM. Sprawowała także inne liczne funkcje w uczelni, była członkiem szeregu komisji wydziałowych i uczelnianych, w tym przedstawicielem Rady Wydziału w Senacie AM. Przez wiele lat pełniła odpowiedzialną funkcję przewodniczącej Senackiej Komisji ds. Rozwoju Kadr Naukowych (1981-1993). Zasiadała w licznych gremiach naukowych. Była członkiem zwyczajnym Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, należała do Gesellschaft für Arzneipflanzenforschung i International Pharmaceutical Federation – Section Medicinal Plants, Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk oraz Polskiego Towarzystwa Botanicznego – Sekcji Kultur Tkankowych. W latach 1975-1995 prof. Lutosława Skrzypczak była członkiem Komisji Leku Naturalnego i Biotechnologii – Komitetu Nauk o Leku PAN, członkiem Sekcji Nauk Farmaceutycznych Zespołu Nauk Medycznych Komitetu Badań Naukowych.

Pani Profesor była wspaniałym dydaktykiem, cenionym nauczycielem akademickim, sprawiedliwym i obiektywnym wychowawcą wielu pokoleń farmaceutów. Była kierownikiem 82 prac magisterskich i promotorem 6 rozpraw doktorskich: Jaromir Budzianowski: „Związki flawonoidowe w okwiatach *Tulipa gesneriana* L. var. „Paradae” (*Liliaceae*)” (1977); Elżbieta Stelmach: „Związki flawonoidowe ziela jemioli pospolitej *Viscum album* L.” (1979); Maria Wesółowska: „Związki czynne wybranych gatunków *Solanaceae* z androgenetycznej kultury *in vitro*” (1981); Barbara Thiem: „Kultury tkankowe *Fagopyrum esculentum* Moench i kontrola zawartości związków czynnych” (1984); Jerzy Jambor: „Analiza fitochemiczna kwiatów gatunku *Nymphaea alba* L.” (1988); Anna Budzianowska: „Związki fenolowe *Plantago lanceolata* L. z kultur *in vitro* i upraw polowych” (2002). Zapamiętana jest jako wymagający nauczyciel akademicki, który także wiele wymagał od siebie.

Wielokrotnie była wyróżniana w Uczelni nagrodami naukowymi, dydaktycznymi i organizacyjnymi. Szczególnie ważnymi były nagrody Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, w tym nagroda zespołowa za cykl prac z dziedziny biotechnologii roślin leczniczych. Jej wkład w rozwój polskiej fitochemii, botaniki farmaceutycznej i biotechnologii roślin został uhonorowany licznymi odznaczeniami, w tym Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem im. Biegańskiego. Otrzymała tytuł honorowy Zasłużony Nauczyciel PRL oraz Odznakę Honorową Miasta Poznania. Zaangażowanie prof. Lutosławy Skrzypczak w rozwój farmacji polskiej zostało nagrodzone w 1995 roku wysokim wyróżnieniem – medalem im. Ignacego Łukasiewicza przyznany przez Polskie

Prof. Lutoslawa Skrzypczak na zjazdach naukowych i sesjach terenowych

Towarzystwo Farmaceutyczne. Także Polskie Towarzystwo Botaniczne (PTB) uhonorowało Panią Profesor wyróżnieniem za prace z zakresu roślinnych kultur *in vitro*. Wyrazem zainteresowań botanicznych Pani Profesor było czynne uczestnictwo w licznych zjazdach naukowych PTB. Z wielką przyjemnością brała udział w sesjach terenowych botaniczno-florystycznych, nie zważając na trudy wędrówek i nie zawsze sprzyjającą pogodę.

Była wybitnym naukowcem, cenionym nauczycielem akademickim, wspaniałym, lubianym człowiekiem. Jej wiedza była ceniona nie tylko w krajowym środowisku fitochemików, w którym miała wielu przyjaciół, ale też za granicą. W opinii wielu naukowców Pani Profesor była człowiekiem bardzo zaangażowanym w pracę naukową, o wielkiej wiedzy i dużym autorytecie w dziedzinie fitochemii oraz badaniu metabolitów wtórnych roślin leczniczych z zastosowaniem kultur *in vitro*, jednocześnie będąc osobą skromną i serdeczną w stosunkach międzyludzkich.

Pani Profesor cieszyła się szacunkiem, dużym uznaniem i sympatią przełożonych i współpracowników. Wszystkim będzie brakować Pani Profesor! Była naukowym ekspertem, kierownikiem, ale dla wychowanków była wzorem szlachetnego, serdecznego człowieka. Stała się przyjacielem, otaczała opieką, nie tylko naukową. Posiadała niezwykłą umiejętność stwarzania ciepłej atmosfery w kierowanym przez siebie Zespole. Potrafiła z entuzjazmem zainspirować do podejmowania wszelkich zadań naukowych i dydaktycznych i cieszyć się z osiągnięć podopiecznych. Po przejściu na emeryturę długo utrzymywała częste i serdeczne kontakty z wychowankami, uczestniczyła w spotkaniach i uroczystościach. Zawsze służyła pomocą, która wykraczała często poza sprawy naukowe i zawodowe.

Prof. Lutosława Skrzypczak na uroczystościach w Katedrze i Zakładzie Botaniki Farmaceutycznej i Biotechnologii Roślin

Jubileusz 50-lecia pracy naukowej Prof. Lutosławy Skrzypczak. Doktoranci i pracownicy Katedry i Zakładu Botaniki Farmaceutycznej, 2002 rok

Zmarła 31 stycznia 2022 roku w wieku 96 lat. Mszę św. żałobną odprawiono 11 lutego w kościele pw. Imienia Maryi w Poznaniu, po której Zmarła została odprowadzona przez rodzinę oraz liczne grono naukowców i przyjaciół do grobu rodzinnego na cmentarzu parafii pw. Imienia Maryi (Smochowice).

Listy kondolencyjne, pełne szacunku, z ciepłymi słowami pożegnania wspianego człowieka i wybitnego naukowca, nadeszły do Katedry z całego kraju z wielu ośrodków naukowych.

Z wielkim bólem żegnamy Panią Profesor.

wychowankowie

Barbara Thiem, Jaromir Budzianowski, Anna Budzianowska

Opracowano na podstawie:

1. Thiem B, Wesołowska M, Budzianowski J. 50-lecie pracy naukowej prof. dr hab. Lutosławy Marii Skrzypczak. Farmacja Polska 2002; 22.
2. Budzianowski J, Thiem B, Budzianowska A. Katedra i Zakład Botaniki Farmaceutycznej i Biotechnologii Roślin. [W:] Magowska A (red.). 85-lecie studiów w zakresie farmacji i 25-lecie studiów w zakresie analityki medycznej w Poznaniu. Księga pamiątkowa. Poznań 2006.
3. Thiem B, Budzianowski J, Budzianowska A. Katedra i Zakład Botaniki Farmaceutycznej i Biotechnologii Roślin. [W:] Magowska A, Gosliński T, Muszalska I, Zaprutko L (red.): 100-lecie studiów farmaceutycznych w Poznaniu. Poznań 2019.

Prof. Lutosława Skrzypczak na Radzie Wydziału Farmaceutycznego UMP, 2005 r. z okazji 80. urodzin

Prof. Lutosława Skrzypczak podczas obchodów 90-lecia Wydziału Farmaceutycznego UMP, Zamek w Kórniku, 2010 r.

Prof. Lutosława Skrzypczak obchodzi 90. urodziny, Poznań 2015 r.

Prof. Lutosława Skrzypczak obchodzi 90. urodziny, Poznań 2015 r.

Zdjęcia z archiwum Katedry i Zakładu Botaniki Farmaceutycznej

Echo pamięci

*Echo pamięci – to nasze wspomnienia,
O tych co z ziemi odeszli.
Brak ich nie znaczy,
że w stan zapomnienia
W naszej pamięci przeszli.*

*Ludzie odchodzą, gdy Pan ich zawoła,
Radości, smutki mijają...
I chociaż brak ich, pustka dookoła,
Echem pamięci wciąż trwają!*

*Dr Maria Ellnain-Wojtaszek

*Autorka współpracowała z Panią prof.

Lutosławą Skrzypczak w latach 1970-1979.

Prof. L. Skrzypczak, prof. Z. Kowalewski (Kierownik), współpracownicy i doktoranci Katedry i Zakładu Farmakognozji (1973 r.). Dr Maria Ellnain-Wojtaszek czwarta od lewej

Z ogromnym smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci Pani Profesor dr hab. Lutosławy Skrzypczak w dniu 31 stycznia 2022 roku.

Rodzinie Pani Profesor Lutosławy Skrzypczak składamy wyrazy głębokiego współczucia.

Mieliśmy zaszczyt współpracy z Panią Profesor w okresie przed objęciem kierownictwa Zakładu Botaniki Farmaceutycznej, kiedy pracowała w Katedrze i Zakładzie Farmakognozji. Głównym przedmiotem fitochemicznych zainteresowań Pani Profesor były związki fenolowe, szczególnie flawonoidy. Wprowadziła i rozwinęła metody izolacji i identyfikacji flawonoidów, a prace z tego zakresu stały się dominującą tematyką Katedry Farmakognozji. Pani Profesor zajmowała się wówczas izolacją i identyfikacją flawonoidów i związków fenolowych w ważnych i stosowanych w lecznictwie surowcach leczniczych, m.in. *Solidago virgaurea*, *Convallaria majalis*, gatunków z rodzaju *Arnica*, a także *Muscari armeniacum* i *Digitalis lantana* (izolacja digitoniny). Z Jej wiedzy i doświadczeń korzystało wiele pokoleń studentów, magistrantów, doktorantów. Zawsze chętna do dyskusji naukowych, dzieliła się z nami fachowymi wskazówkami i sugerowała kierunki dalszych badań. Panią Profesor wspominać będziemy jako życzliwego i przyjaznego przewodnika naukowego. Jesteśmy wdzięczni Pani Profesor za rozbudzenie w nas zainteresowania fitochemią i fitoterapią.

Pani Profesor zainicjowała prace nad materiałami dydaktycznymi, które następnie zaowocowały kolejnymi wydaniem skryptów dla studentów z farmakognozji i leku roślinnego.

Wspominamy też szczególnie doświadczenie dydaktyczne Pani Profesor, którym dzieliła się chętnie z nami, udzielała wskazówek pomocnych w szkoleniu z zakresu farmakognozji wielu pokoleń farmaceutów. Zainicjowała też wprowadzenie fitochemii do dotychczas prowadzonych wyłącznie ćwiczeń makro- i mikroskopowych, co na owe czasy było nowatorskim przedsięwzięciem.

Pani Profesor pozostanie w naszych wspomnieniach nie tylko jako wspaniały naukowiec, ale przyjazny, ciepły i wrażliwy Człowiek.

W imieniu w żalu pograżonych współpracowników Pani Profesor z Katedry i Zakładu Farmakognozji Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego, w tym okresie mieszczącej się przy ul. Sierociej 10 w Poznaniu

Wiesława Bylka

Pani Profesor Lutosława Skrzypczak (wtedy doktor) była opiekunem mojej pracy magisterskiej, a po jej ukończeniu i rozpoczęciu pracy w Katedrze i Zakładzie Farmakognozji od 1966 do 1973 roku dzieliłyśmy pokój nr 9. Pani Profesor była więc moim Pierwszym Nauczycielem i Przewodnikiem na drodze naukowej i dydaktycznej w zakresie farmakognozji i fitochemii, kiedy izolowaliśmy flawonoidy z roślin, pamiętam towarzyszące emocje, gdy okazywały się one nowymi strukturami. Stawiała sobie zawsze wysokie wymagania i była dla nas drogowskazem w tych trudnych czasach, bez komputerów, drukarek, aparatury, kiedy dominowała chromatografia bibułowa, widma UV tak przydatne w analizie wyodrębnianych flawonoidów wykreślaliśmy w Akademii Medycznej we Wrocławiu, a streszczenia publikacji przepisywaliśmy ręcznie, korzystając z Chemical Abstracts w Bibliotece Akademii Medycznej, która mieściła się piętro niżej, również przy ulicy Sierociej 10.

Pani Profesor umiała nawiązywać kontakty z uczonymi z zagranicy i właśnie prof. Tom Mabry wykonał widmo NMR wyodrębnionego przez Nią C-glikozydu flawonoidowego z ziela konwalii majowej, którego nie można było zidentyfikować bez interpretacji widma NMR, a analiza składu ziela konwalii była m.in. tematem Jej rozprawy habilitacyjnej. Z prof. T. Mabrym spotkała się po latach (2000 r.), kiedy to odwiedził Katedrę i Zakład Farmakognozji i miała okazję podziękować za nieocenioną wtedy pomoc naukową.

W czasie wykonywanej pracy doktorskiej wyizolowała z nawłoci pospolitej, równoległe z naukowcami z Węgier, aktywny biologicznie związek fenolowy lejokarpozyd, który został z tego surowca wyodrębniony po raz pierwszy.

Spotykałyśmy się sporadycznie, kiedy była Kierownikiem Katedry Botaniki Farmaceutycznej, a potem po przejściu na emeryturę, w różnych okolicznościach: obron prac magisterskich, konferencji krajowych i zagranicznych.

Pani Profesor Lutosława Skrzypczak pozostanie w mojej wdzięcznej i życzliwej pamięci!

Irena Matławska

Pokój nr 9, od prawej: prof. B. Pasich, Prof. L. Skrzypczak, D. Ucińska, K. Drost-Karbowska, M. Ellnain-Wojtaszek, I. Matławska (1970 r.)

Prof. L. Skrzypczak z pracownikami Katedry Farmakognozji po odebraniu przez D. Ucińską dyplomu magistra (1973 r.)

Prof. L. Skrzypczak – wizyta prof. T. Mabry'ego w Katedrze i Zakładzie Botaniki Farmaceutycznej (2000 r.)

Zdjęcia z archiwum Katedry i Zakładu Farmakognozji

**Mowa pożegnalna wygłoszona przez prof. Annę Jelińską,
Dziekana Wydziału Farmaceutycznego UM,
na pogrzebie śp. Prof. dr hab. Lutosławy Skrzypczak,
dnia 11 lutego 2022 roku, Cmentarz w Smochowicach, Poznań**

Szanowna, Pograżona w smutku i żałobie, Rodzino Zmarłej Pani Profesor, Szanowni Państwo uczestniczący w Pożegnaniu Drogiej nam Zmarłej, społeczność akademicka Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu z wielkim smutkiem i żalem przyjęła wiadomość o śmierci Pani Prof. zw. dr hab. n. farm. Lutosławy Skrzypczak, absolwentki naszego Wydziału w 1952 roku, która na początku swojej kariery naukowej pracowała w Katedrze Farmakognozji, gdzie pod kierunkiem Pana Profesora Bogusława Borkowskiego uzyskała stopień doktora nauk farmaceutycznych. Stopień doktora habilitowanego nauk farmaceutycznych Pani Profesor uzyskała w 1969 roku na Wydziale Farmaceutycznym Akademii Medycznej w Krakowie. Tytuł profesora nadzwyczajnego uzyskała w 1979 roku, a profesora zwyczajnego w 1990 roku. W 1979 roku objęła kierownictwo Katedry Botaniki Farmaceutycznej, gdzie pracowała do czasu przejścia na emeryturę w 1996 roku. Po przejściu na emeryturę nadal prowadziła wraz zespołem badania naukowe, wspierając swoich wychowanków rozległą wiedzą i ogromnym doświadczeniem.

Pani Profesor pełniła także zaszczytną funkcję prodziekana i dziekana Wydziału Farmaceutycznego, uczestniczyła w pracach komisji senackich, komisjach Polskiej Akademii Nauk oraz innych towarzystw naukowych.

Pani Profesor była naukowcem o międzynarodowej renomie i niekwestionowanym autorytecie w zakresie fitochemii, chemotaksonomii roślin, botaniki farmaceutycznej, roślinnych kultur *in vitro* oraz działania biologicznego związków naturalnych. Badania prowadzone przez Panią Profesor w tym czasie były badaniami pionierskimi i kluczowymi dla rozwoju fitochemii oraz biotechnologii roślin i w znaczący sposób przyczyniły się do rozwoju współczesnej biotechnologii. Pani Profesor zawsze bardzo chętnie przekazywała swoją wiedzę i doświadczenie, kształcąc kolejne roczniki farmaceutów, zaszczepiając w studentach i w młodych naukowcach umiłowanie do świata roślin. Za wzorową pracę naukową i organizacyjną, za umiłowanie młodzieży akademickiej była wielokrotnie wyróżniana nagrodami naukowymi, dydaktycznymi i organizacyjnymi, w tym szczególnie ważnymi dla nauczyciela akademickiego: Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem im. Biegańskiego czy Medalem im. Łukasiewicza.

My, którzy mieliśmy zaszczyt i szczęście poznać i współpracować z Panią Profesor, zapamiętamy Ją jako Osobę bez reszty oddaną sprawom Wydziału Farmaceutycznego i polskiej farmacji.

ŚP. Pani Profesor dała nam przykład godny naśladowania jako wnikliwy badacz o głębokiej wiedzy, ceniony wychowawca młodzieży, jako Człowiek o niezwykłej dobroci i szlachetności, skromna, niedbająca o rozgłos prawdziwa Dama polskiej farmacji. Sposób bycia, wrażliwość i dystans wobec namiastek życia codziennego czyniły Ją Wielką na tle społeczności akademickiej.

ŚP. Pani Profesor całym swoim życiem i dokonaniem potwierdziła słowa Seneki: „Musisz żyć dla innych, jeśli chcesz żyć z pożytkiem dla siebie”.

Wraz z władzami dziekańskimi i całą społecznością akademicką Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu łączymy się z Rodziną ŚP. Pani Profesor w smutku i w żałobie, zapewniając o naszej życzliwej pamięci.

**Mowa pożegnalna wygłoszona przez prof. Jaromira Budzianowskiego
na pogrzebie śp. Prof. dr hab. Lutosławy Skrzypczak
dnia 11 lutego 2022 roku, Cmentarz w Smochowicach, Poznań**

Z wielkim żalem żegnamy Panią Profesor Lutosławę Skrzypczak, wieloletniego kierownika naszej Katedry i Zakładu Botaniki Farmaceutycznej, naszego przewodnika i opiekuna akademickiego, osobę wyjątkowo życzliwą i opiekuńczą.

Miałem wielkie szczęście być magistrantem, doktorantem, a następnie pracownikiem i współpracownikiem Pani Profesor.

Inspirowała nas niezmaconą cieniem zwątpienia pasją, ambicją, wytrwałością i rzetelnością w badaniach naukowych, jak również zamiłowaniem do pracy dydaktycznej.

Była mistrzem w zwięzłym, celnym i konkretnym wyrażaniu myśli, i ta cecha została zauważona i ceniona przez osoby z innych ośrodków akademickich.

Pani Profesor Lutosława Skrzypczak była osobą bardzo zrównoważoną i bardzo taktowną. Interesowała się nie tylko postępowaniem w naszej pracy naukowej i dydaktycznej, ale także naszym losem – radościami i problemami. Wówczas służyła nam szeroko zakrojoną pomocą, graniczącą z matczyną opieką.

Była osobą nienarzucającą siłą swojej woli, ale zawsze udzielała nam wskazówek i pomocy, gdy ich potrzebowaliśmy. Ta niezwykła cecha Pani Profesor Lutosławy Skrzypczak powodowała, że czuliśmy się równocześnie wolni i zaopiekowani. Po przejściu na emeryturę, przez długie lata, na ile pozwalało Jej zdrowie, utrzymywała z nami kontakt i odwiedzała nas w Katedrze.

Na zawsze zachowamy Ją w naszej pamięci jako Mentora akademickiego, Opiekuna i Przyjaciela.

Rodzinie Pani Profesor Lutosławy Skrzypczak składam wyrazy głębokiego współczucia.

